

Recente publicaties

Besprekingen

Reviews

Vries J. de 1990. DE 1000 ZILVERS VAN SCHIER: DE ZILVERMEEUW GEOBSERVEERD. *Uitg. De Vries, Akkrum.*

De auteur ringde in het broedseizoen van 1980 op Schiermonnikoog 1000 pulli van de Zilvermeeuw. Over de ruim 100 terugmeldingen, verkregen in de loop van 10 jaren, handelt dit boekje. Het boek is verdeeld in 10 hoofdstukken, die elk een terugmeldingsjaar behandelen. Elke terugmelding wordt voorzien van uitgebreide anecdotes en deze verhaaltjes, ofschoon aardig, zijn soms wel erg triviaal. We komen zo het één en ander te weten over de diverse vuilstortplaatsen in ons land, meeuwenkolonies in binnen- en buitenland, regulatie van de Zilvermeeuwenpopulatie op Schiermonnikoog, meeuwenoverlast op luchthavens en dergelijke. Dat tussendoor ook terugmeldingen van de auteur zelf, van meeuwen die niets met de "1000 Zilvers van Schier" te maken hebben, behandeld worden, draagt niet bij tot de overzichtelijkheid van het geheel. Door al die uitvoerige anecdotes is het bovendien moeilijk een beeld te vormen van de verspreiding van de terugmeldingen. Verspreidingskaartjes voor ieder jaar zouden de zaak zeker verduidelijkt hebben. Het fraai geïllustreerde boekje bezit echter weinig wetenschappelijke pretenties en is dan ook goed leesbaar voor zowel de leek als de meeuwenkenner. Het boekje wordt besloten met een lijst ongefundeerde uitspraken ('stellingen'), o.a. ten aanzien van de terugmeldingen, afkeuring van onderzoek met behulp van kleurringen en voedselconcurrentie binnen de Zilvermeeuw. **LS**

Briggs K.T., Tyler W.B., Lewis D.B. & Carlson D.R. 1987. BIRD COMMUNITIES AT SEA OFF CALIFORNIA: 1975-1983. *Studies in Avian Biology No. 11, Cooper Orn. Society, Los Angeles.* 74pp, \$ 7,-, inclusief porto.

Zeevogelpopulaties voor de kust van Californië werden onderzocht gedurende twee perioden van drie jaren: 1975-1978 (voor de kust van zuidelijk Californië) en 1980-1983 (centraal en noordelijk Californië). De meeste gegevens werden verzameld gedurende vliegtuigtellingen, de rest door tellingen vanaf schepen. De tellingen werden aangevuld door surveys van de kuststrook, zodat een min of meer compleet beeld ontstond van de zeevogelrijkdom van de kustwateren, het continentale plat (Shelf/Slope) en offshore. Het rapport valt uiteen in een vijftal delen: inleiding, methode, oceanografie, resultaten (zeevogelaantallen, dichtheden,

biomassa, habitats, diversiteit, associaties tussen soorten, enz.) en een uitvoerige discussie waarin gedetailleerd wordt ingegaan op de onder 'resultaten' al opgesomde thema's. De zeevogelfauna van dit gebied wordt gedomineerd door een dertigtal zeevogelsoorten, waarvan de maximale aantallen in een opwellingsgebied voor de kust worden aangetroffen. In herfst en winter kunnen de aantallen hier oplopen tot zo'n 4-6 miljoen vogels. Bij het begin van El Niño van 1982-1983 werd een geweldige afname in 'biomassa' vastgesteld: het resultaat van ongebruikelijk kleine aantallen overwinteraars van noordelijker gelegen broedplaatsen (vooral Noordse Stormvogels, alkachtigen en meeuwen). De resultaten worden gepresenteerd in de vorm van tekst en diagrammen waarin de gemiddelde maandelijkse dichtheid voor elke soort voor 5 deelgebieden worden gepresenteerd (seizoenpatronen). Verspreidingskaarten ontbreken, op een enkel geval na (Roodsnavelkeerringvogel). De wateren voor de kust van Californië herbergen een zeevogelrijkdom, zo enorm, dat de eenvoudige Noordzee onderzoeker zich onwillekeurig zwaar misdeeld voelt: een weelde van duikers, futen, stormvogelachtigen, albatrossen, aalscholvers, genten, pelikanen, keerringvogels, franjepoten, jagers, meeuwen, sterns en alkachtigen. In het hoofdstuk 'resultaten' treffen we 62 soortbesprekingen. Enkele algemene zeevogels zijn de Grauwe Pijlstormvogel (2.7 - 4.6 miljoen in de periode mei-juli), Chileense Grote Pijlstormvogel (>400,000, 's zomers), Vaal Stormvogeltje (150,000, eind aug), Noordse Stormvogel (225 - 360,000 dec-jan), Rosse/Grauwe Franjepoot (3.7 miljoen, okt), Kleine Kokmeeuw (ca. 830,000, apr-mei), Drieteenmeeuw (>800,000, winter), Zeekoet (700 - 800,000, winter), Cassins Alk (500,000 - 1 miljoen, jan-feb) en Neushoornalk (200 - 300,000, feb-mrt), maar ook bijvoorbeeld Zwartvoetalbatros (15 - 75,000 voorzomer), Bruine Pelikaan (70 - 100,000, sep-okt), Middelste Jager (32 - 66,000, sep-okt) en Vorkstaartmeeuw (50,000, mei).

Tot zover is het rapport niet veel meer (of minder) dan een beschrijving van het werk en volgt het de lijnen van een 'offshore-avifauna'. Wellicht het interessantste onderdeel volgt evenwel in de discussie. In een uitvoerige analyse van de zeevogelgemeenschap voor de Californische kust worden aspecten als soortsaamenstelling, biomassa/dichtheden, diversiteit, onderlinge associaties, factoren die de verspreiding bepalen en habitats belicht op een uiterst aantrekkelijke manier. In een zeer leesbare tekst, gelardeerd met talrijke figuren en tabellen, worden deze onderdelen uitgediept. De verschillen tussen de offshore zone en de *shelf* worden besproken, de uitgesproken specialisaties van verschillende soorten, de overlap met anderen en tal van andere aspecten, zonder dat het rapport verwordt tot een onleesbaar geheel. Californië ligt ver weg, maar dit rapport, voor z'n zachte prijsje, is het bestellen meer dan waard! Bestellingen naar J.R. Northern, Assistant Treasurer, Cooper Ornithological Society, Dept. Biology, Univ. of California, Los Angeles, CA 90024. CJC